

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ МАСТЕР РАДА

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
<p>1. Датум и орган који је именовao Комисију 30.05.2014, Веће Департамана за математику и информатику Природно-математичког факултета Универзитета у Новом Саду</p> <p>2. Састав Комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:</p> <ul style="list-style-type: none">
• др Војислав Петровић, редовни професор Природно-математичког факултета у Новом Саду, ужа научна област: Дискретна математика, изабран у звање: 29.12.1997.
• др Милош Курилић, редовни професор Природно-математичког факултета у Новом Саду, ужа научна област: Анализа и Вероватноћа, изабран у звање: 15.06.2004.
• др Ђура Паунић, редовни професор Природно-математичког факултета у Новом Саду, ужа научна област: Математика и Општа математика, изабрана у звање: 10.03.1997.
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ
<p>1. Име, име једног родитеља, презиме: Гордана (Љубомир) Станојковић</p> <p>2. Датум рођења, општина, република: 29.06.1964, Вршац, Србија</p> <p>3. Година уписа на дипломске академске студије, смер/усмерење: 2013, смер Примењена математика, модул Техноматематика</p>

III НАСЛОВ МАСТЕР РАДА

Леонард Ојлер и Ојлер-Маклоренова сумациона формула

IV ПРЕГЛЕД МАСТЕР РАДА

Мастер рад „Леонард Ојлер и Ојлер-Маклоренова сумациона формула“ ја написан на 66 страна. Пре главног дела текста налази се Предговор и Садржај. Главни део текста је подељен у четири глава: 1. Биографија Леонарда Ојлера као математичара, 2. Савремени приказ Ојлер-Маклоренове формуле, 3. Ојлерово извођење Ојлер-Маклоренове формуле, 4. Закључак. Попис литературе садржи 9 библиографских јединица.

У првој глави изложена је кратка Ојлерова биографија са освртом на Ојлерове најзначајније радове. Друга глава подељена на 4 одељка. У одељку 2.1 (Извођење формуле) излаже се Ојлер-Маклоренова формула на савремен начин. Коришћено је извођење из књиге Фихтенгољца "Курс диференцијалног и интегралног рачуна", као класичне књиге из математичке анализе. У одељку 2.2 (Проучавање остатка) анализирана је оцена остатка из да се одреди потребан број чланова реда за добијање задовољавајуће прецизности израчунавања. У одељку 2.3 (Примери рачунања помоћу Ојлер-Маклоренове формуле) се примењује Ојлер-Маклоренова формула на израчунавање 3 примера, Израчунавање збира 900 чланова хармонијског реда, израчунавање $\ln 2$ и сабирање реципрочних вредности квадрата да се добије оцена њиховог збира на 17 децимала. У одељку 2.4 (Други облик Ојлер-Маклоренове формуле) формулише се Ојлер-Маклоренова формула са константом интеграције која се добија ако постоје изводи сваког реда који теже нули у бесконачности.

У трећој глави, која има 6 одељака излажу се Ојлерова извођења. У одељку 3.1 (Извођење формуле по Ојлеру) изводи формулу помоћу Тејлоровог обрасца и као илустрацију израчунава збир реципрочних вредности природних бројева од 11 до 10^6 .

У одељку 3.2 (Бернулијеви бројеви) дефинише Бернулијеве бројеве помоћу генеративне функције. У одељку 3.3 (Бернулијеви полиноми) помоћу Бернулијевих бројева дефинише Бернулијеве полиноме и изводи особину њиховог извода. У одељку 3.4 (Стирлингова формула) се као примена Ојлер-Маклоренове формуле изводи Стирлингова формула, а у одељку 3.5 (Примена Ојлеровог тврђења из Тоереме 1) илуструје се примена Ојлер-Маклоренове формуле на израчунавање Ојлерове константе γ . Коначно у одељку 3.6 (Формирање суме реда преко општег члана) израчунавају се позитивни и негативни зборови степена.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА МАСТЕР РАДА

Мастер рад „Леонард Ојлер и Ојлер-Маклоренова сумациона формула“ садржи све битне елементе једног мастер рада: садржај, предговор, текст подељен на 4 главе и списак коришћене литературе са 9 библиографских јединица. Материјал је изложен прегледно и јасно, а преводи оригиналних текстова су језички и математички коректни. Садржај и форма текста у потпуности испуњавају захтеве који су били постављени пред кандидата. У раду је консултована релевантна литература и дат је приказ оригиналног историјског и савременог приступа, излагању и примени Ојлер-Маклоренове формуле. Као посебан допринос истакнимо квалитет треће главе, у којој је кандидат приказао историјски настанак Ојлер-Маклоренове формуле и извођење потребних резултата о Бернулијевим бројевима и полиномима који нису интуитивни.

VI ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Резултат овог мастер рада је историјски приказ настанка Ојлер-Маклоренове формуле и њена савремена примена. Кандидат је у раду детаљно разматрао оригинални Ојлеров приступ у извођењу Ојлерове формуле, као извођење особина Бернулијевих бројева и Бернулијевих полинома, чији је настанак и првобитна примена била баш због ове формуле. У овом раду се образлаже и савремени начин извођења Ојлер-Маклоренове формуле чиме се илуструје историјски развој математичких идеја и развој прецизности (строгости) у математичкој анализи.

VII КОНАЧНА ОЦЕНА МАСТЕР РАДА

Мастер рад је у потпуности уређен у складу са одобреном темом. Рад је прегледно и добро написан, кандидат се посебно потрудио да се низ компликованих формула лепо прикаже. Излагање је математички и историјски коректно. Кандидат је добро користио доступну литературу и успео је да на јасан начин прикаже релевантне резултате о развоју и примени Ојлер-Маклоренове формуле. Сви захтеви наведени у пријави теме су успешно урађени и изложени.

VIII ПРЕДЛОГ

Имајући у виду све претходно речено, Комисија предлаже да се мастер рад прихвати, а кандидату Гордани Станојковић одобри одбрана.

Нови Сад, 16. јуни 2014.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

др Војислав Петровић,
редовни професор ПМФ, председник

др Милош Курилић,
редовни професор ПМФ, члан

др Ђура Паунић,
редовни професор ПМФ, ментор
